

Større arrangementer

Veileder

Tilrettelagt for
Bømlo kommune

Trygge og trivelige arrangementer og festivaler

Veilederen inneholder retningslinjer for dere som skal arrangere et større arrangement eller festival. Dere vil også finne noen velmente råd.

Hensikten med veilederen er at dere best mulig kan planlegge og gjennomføre arrangementet under forutsigbare rammer for deg, dine samarbeidspartnere og gjester.

Som arrangør har du et stort ansvar for sikkerhet. Hvordan dere profilerer arrangementet og valg av artister er et uttrykk for målgrupper, og har betydning for forventet beruselse knyttet både til alkohol og illegale rusmidler. Det er viktig i en risikovurdering. Vi forventer at du gjør nødvendige tiltak for at festivalen skal bli både trygg og vellykket.

Arrangementer med rett til å skjenke alkohol, skal alltid godkjennes av både politiet og kommunen.

Politiet skriver på sin nettside at ved *større arrangement bør søknaden sendes allerede når planleggingen starter*. Noen sier minimum 8 uker før arrangementet.

I dette dokumentet er all tekst med understrek lenket til en aktuell nettside.

På den siste siden finner du en sjekkliste som kan brukes i arbeidet med søknad til kommune og politiet.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

DSB sin «[Veileder for sikkerhet ved store arrangementer](#)» er alle slike veilederes mor. Her vil dere finne svar på alle spørsmålene dere har tenkt og ennå ikke har tenkt på.

I dette dokumentet er det linket til veilederen der det hører hjemme. Oversikt over innholdet i DSB sin veileder, med link til de aktuelle kapitlene finner du i eget vedlegg.

I kapittel 1 – 5

finner du overordnet informasjon og råd til planlegging og organisering. Her er også oversikt over arrangørens plikter i henhold til aktuelt regelverk.

I kapittel 6 – 15

finner du støtte til konkret og detaljert planlegging.

I kapittel 16 – 18

behandles stoff om grupper som er involvert i arrangementet

I kapittel 19 og 20

behandles sikkerhets- og beredskapsarbeidet under arrangementet.

Du vil også finne vedlegg som kan være nyttige.

Politiet

Det må søkes politiet om godkjenning av arrangementet. For store arrangementer må det beregnes god tid. Informer gjerne når dere begynner planleggingen og søk minimum 8 uker før arrangementet.

Politiet vurderer krav om godkjente ordensvakter og behov for polititjenestemenn på bakgrunn av konsept/risiko/antall gjester mv. (jfr. politiloven § 11).

Søknaden til politiet må inneholde:	
	Arrangementsbeskrivelse (hva som skal arrangeres, tidspunkt, sted, antall gjester, publikumsprofil, artistprofil med mer).
	Hvem som er ansvarlig arrangør
	Om det er søkt/søkes skjenkebevilling
	Planverk inkludert HMS-plan, risikovurdering og plan for å minimalisere risiko - handlingsplan.
	Sikkerhetsplan (se vedlegg 6 – DSB fempunktsorden)
	Beskrivelse av sikkerhetsorganisasjon
	Områdekart / Arenakart med beskrivelse/dokumentasjon av bygninger og bygningsmessige konstruksjoner (scener, telt mm)
	Tilgjengelige adkomster og beskrivelse av prosedyrer
	Rømningsveier, merking og beregnet rømningstid
	Tilrettelegging for redningspersonellets adkomst
	Installasjoner som alarm-lydanlegg
	Slukkeutstyr, rømningsskilt/belysning
	Oppbevaring og bruk av gass eller pyrotekniske artikler
	Kjøreplan
	Oversikt over sikkerhetspersonell
	Planlagt bemanning – ordensvakter og vektere
	Planlagt førstehjelpsorganisasjon
	Om melding om servering av mat sendes Mattilsynet
	Samarbeidspartnere
	At det er avtale med grunneier
	Internkontroll med vekt på hvordan arrangementets styringspunkter er kommunisert til ansatte og frivillige.
	At det blir utarbeidet personalliste

DSB Veileder for sikkerhet ved store arrangementer

Ansvarlig alkoholhåndtering

Ansvarlig alkoholhåndtering er en nasjonal satsing som skal bidra til å skape et tryggere uteliv og forebygge vold og rusrelaterte skader.

Ved å unngå overskjenking og skjenking av mindreårige reduseres utelivsrelatert vold og uro. Lavere beruselsesgrad tiltrekker flere gjester, og et mer balansert aldersspenn i utelivet.

Gode kontroller og samarbeid mellom skjenkenæringen, politiet og kommunen bidrar til økt forutsigbarhet og fjerner konkurransevridning i næringen.

Kommunen, politiet og utelivsbransjen har sammen ansvar for å skape grunnlag for et godt samarbeid, og at alkoholregelverket overholdes. [KORUS](#) kan bistå kommunene i dette arbeidet.

Alkoholpolitisk handlingsplan

Alle kommuner skal utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan innen 30. september året etter valg av nytt kommunestyret. Lovgivers intensjon er at kommunen presenterer utfordringsbildet og tiltak knyttet til lovens formål som er å «begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære». Som et ledd i denne planen vedtar kommunestyret retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger. Handlingsplanen er vesentlig for å nå [den nasjonale alkoholstrategien](#), hvor Stortinget har vedtatt et mål om å redusere alkoholkonsumet med 20% innen 2030.

Kommunen

Hvis arrangementet skal holdes på offentlig område må det søkes kommunen om tillatelse.

Skjenkebevilling for alkohol

- ✓ Det må søkes kommunen om skjenkebevilling for alkoholservering under arrangementet.

Den som søker bevilling, må være fylt 20 år. Det samme gjelder styrer og stedfortreder for arrangementet. Styrer og/eller stedfortreder skal være til stede under arrangementet.

- ✓ Krav til aldersgrenser på arrangementet følger retningslinjene til kommunen.
- ✓ Kommunen tar initiativ til møte i forkant av arrangementet med arrangør og politiet, med fokus på ansvarlig alkoholhåndtering.
- ✓ Internkontroll er et system og rutiner for å sikre at alkoholregelverket overholdes. Det ligger «praktiske råd for arrangementer og festivaler» på Helsedirektoratet nettside [«Guide til god internkontroll»](#). Det er regelfestet at innholdet i internkontrollen er gjort kjent for ansatte og frivillige.

KORUS anbefaler at kommunen setter som vilkår at alle som skal skjenke alkohol, skal ha gjennomført ansvarlig vertskap [e-læringskurs](#).

[Regler og søknadsprosedyrer finner du på Bømlo kommunens nettsider her.](#)

Brann

Søknaden om arrangementet til politiet skal sendes som kopi til brannvesenet i kommunen.

Punktet om risikovurdering og sikkerhetsplan relatert til brann og redning:

	Risikoanalyse
	Beskrivelse av området, bygninger og bygningsmessige konstruksjoner
	Installasjoner som alarm-lydanlegg
	Slukkeutstyr, rømningsskilt/belysning
	Tilgjengelige adkomster og beskrivelse av prosedyrer
	Rømningsveier, merking og beregnet rømningstid
	Oppbevaring og bruk av gass eller pyrotekniske artikler
	Oversikt over sikkerhetspersonell
	Tilrettelegging for redningspersonellets adkomst

Ta kontakt med brannvesenet for eventuell rådgivning og befaring.

Brann og redning i Bømlo kommune

DSB

[Veileder for sikkerhet ved store arrangementer – Brann og eksplosjonsvern kap. 3.2.4](#)

[Veileder for sikkerhet ved store arrangementer - Innganger og utganger kap. 9](#)

Miljørettet helsevern – støy

Høy lyd kan være en del av positive kulturopplevelser og dermed fremme trivsel hos mange mennesker. Samtidig kan den samme lyden medføre helseplager og søvnforstyrrelser for andre. Ved svært høy lyd er det også risiko for hørselsskader.

Helsedirektoratet har utarbeidet en nasjonal veileder om «[musikkanlegg og helse - Veileder til arrangører og kommuner](#)».

Kommunen kan ha egne regler for tillatt lydnivå eller antall ganger et miljø kan belastes. [Retningslinje for lydnivå ved bruk av lydforsterkingsanlegg i Bømlo kommunen](#)

Det er aldri feil å sørge for at naboer og andre berørte blir varslet om arrangementet, opplysninger om tidspunkt, varighet og kontaktperson.

Skatteetaten

Det forventes at arrangør er kjent med reglene om føring av [personalliste for ansatte og frivillige](#) under festivalen.

«På festivaler avgrenses det personallistepliktige området – serveringsstedet – til barområdene. Kun personalet som jobber i disse områdene har da plikt til å stå oppført i personallisten».

Det må benyttes godkjente kasseapparater og bankterminaler der det foregår salg av mat, drikke og andre artikler. Det oppfordres til å legge til rette for minst mulig bruk av kontanter.

Ta kontakt med skatteetaten for eventuell rådgivning.

Arbeidstilsynet

Reglene i arbeidsmiljøloven må følges ved større arrangementer/festivaler. Se Arbeidstilsynets nettside for informasjon om blant annet:

- [Arbeidstid, spesielt for ungdom under 18 år](#)
- [Frivillig arbeid; HMS og arbeidsgiver ansvar](#)
- [Arbeidsavtale](#)
- [Minstelønn](#)
- [Kontroll av sikkerhet ved scenerigging/midlertidige konstruksjoner.](#)

Nyttig lenke:

[Midlertidige konstruksjoner: Ansvar og krav til leverandører \(Norske Kulturarrangører\)](#)

Mattilsynet

Alt matsalg som ikke er av privat karakter skal registreres hos Mattilsynet. Matsalg og matservering på festivaler og større arrangementer skal registreres.

Se Mattilsynets nettside for mer informasjon og elektronisk meldeskjema. Mattilsynet har utarbeidet en veileder om «[Trygg mat på messer og festivaler](#)».

Kontaktinformasjon:

Bømlo kommune

Andre informasjonskilder:

Likestillingssenteret KUN; Trygg på festival
Norske kulturarrangører

Denne veilederen er i vesentlig grad basert på en veileder utviklet av MAKS i Nedre Glomma. Takk!

DSB – veileder for sikkerhet ved store arrangementer

1	Betydningen av god planlegging
2	Risikovurdering og sikkerhetsplanlegging
3	Regelverk og arrangørens plikter
4	Organisering av sikkerhetsfunksjon
5	Å jobbe med frivillige
6	Valg og utforming av arrangementsområde
7	Infrastruktur
8	Scenen
9	Innganger og utganger
10	Overnatting
11	Tilleggsaktiviteter
12	Sanitær, hygiene og avfallshåndtering
13	Midlertidige konstruksjoner
14	Lyd og spesialeffekter
15	Tilgjengelighet og universell utforming
16	Publikum
17	Artister
18	Massemedier
19	Sikkerhetsarbeid under pågående arrangementer
20	Beredskap for alvorlige hendelser
	Vedlegg
1	Skjema til vekting av risiko (ROS-analyse)
2	Retningslinjer for medisinsk beredskap
	Publikumsprofil
	Artistprofil
	Sikkerhetsplanverk

Store arrangementer – Sjekkliste

Søknaden til politiet må inneholde:	
	Arrangementsbeskrivelse (hva som skal arrangeres, tidspunkt, sted, antall gjester, publikumsprofil, artistprofil med mer).
	Hvem som er ansvarlig arrangør
	Om det er søkt/søkes skjenkebevilling
	Planverk inkludert HMS-plan, risikovurdering og plan for å minimalisere risiko - handlingsplan.
	Sikkerhetsplan (se vedlegg 6 – DSB fempunktsorden)
	Beskrivelse av sikkerhetsorganisasjon
	Områdekart med beskrivelse/dokumentasjon av bygninger og konstruksjoner (scener, telt mm)
	Tilgjengelige adkomster og beskrivelse av prosedyrer
	Rømningsveier, merking og beregnet rømningstid
	Tilrettelegging for redningspersonellets adkomst
	Installasjoner som alarm-lydanlegg
	Slukkeutstyr, rømningsskilt/belysning
	Oppbevaring og bruk av gass eller pyrotekniske artikler
	Kjøreplan
	Oversikt over sikkerhetspersonell
	Planlagt bemanning – ordensvakter og vektere
	Planlagt førstehjelpsorganisasjon
	Om melding om servering av mat sendes Mattilsynet
	Samarbeidspartnere
	At det er avtale med grunneier
	Internkontroll med vekt på hvordan arrangementets styringspunkter er kommunisert til ansatte og frivillige.